

פרשת לך-לך

"ותן טל ומטר לברכה":

אמר רבי אבהו: גדול יום הגשמים מתחייית המתים, דאילו תחייית המתים לצדיקים, ואילו גשמים – בין לצדיקים, בין לרשעים...אמר רב יהודה: גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה, שנאמר: "יערוף כמטר לקחי", ואין לקח אלא תורה, שנאמר: "כי לקח טוב נתתי לכם, תורתי אל תעזובו"...

אמר רבי חמא ברבי חנינא: גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ, שנאמר: "הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צדק, תפתח ארץ ויפרו ישע וצדקה תצמיח יחד אני ה' בראתי", בראתים לא נאמר, אלא בראתי.

ואמר רבי יצחק: גדול יום הגשמים, שאפילו פרוטה שבכיס מתברכת בו, שנאמר: (דברים כח') "לתת מטר ארצך בעיתו ולברך את כל מעשה ידך".

אמר רבי יוחנן: גדול יום הגשמים כיום קיבוץ גלויות, שנאמר: (תהילים קכו') "שובה ה' את שביתנו כאפיקים בנגב", ואין אפיקים אלא מטר, שנאמר (שמו"ב כב') "ויראו אפקי ים". ואמר רבי יוחנן: גדול יום הגשמים, שאפילו גייסות פוסקות בו.

(ליקוטים מתוך מסכת תענית, דפים ז, ח, ט).

שעור פרשת שבוע: דובי גינזברג

י מ י ה ח ו ל		ש ב ת	
4.58	זמן תפילין /טלית	16.50	הדלקת נרות
8.36	סוף זמן ק"ש	17.00	מנחה א' 14.00 ב' 17.00
17.03←17.07	שקיעה		ערבית ושיעור
12.45	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
16.50	מנחה וערבית	11.30	קידוש
17.25	צאת הכוכבים	16.10, 12.30, 13.30	מנחה
20.10	ערבית	17.00	שיעור הרב ארי
		16.30	לימוד 'בראשית'
7.30	שחרית נוער	17.44	צאת השבת

אחות תורנית השבת – הילרי יום-טוב

שבת
שלום

מ"לך לך" וצד "לך לך" – בחירת ה' באברהם

פרשת **לך לך** פותחת בדיבור הראשון של ה' לאברם: "ויאמר ה' אל-אברם לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל-הארץ אשר אראך" (יב, א). את אברם הציג הכתוב בפסוקים החותמים את פרשת נח כבן למשפחת תרח שנשא את שרי לאשה. אנו גם יודעים שמשפחת תרח החלה במסע מאור כשדים לכיוון ארץ כנען, אך המסע נעצר בחרן. טרם שמענו על תכונות או מעשים יחודיים המצדיקים את התגלות ה' לאברם דווקא. הפליאה גוברת כאשר לציווי מצטרפת הבטחת ה':

ואעשך לילד ואלך לך

ואברךך

ומקללך אחר

ואברךך מברכךך

ונברכו בך כל משפחת האדמה:

חמש פעמים מופיע השורש "ברך" בשני פסוקים בלבד! במה זכה אברם להתגלות ולברכת ה'? רמב"ן אכן תמה על הדברים בכתבו:

והנה זאת הפרשה לא בארה כל הענין. כי מה טעם שיאמר לו הקב"ה עזוב ארצך ואיטיבה עמך טובה שלא היתה כמוהו בעולם, מבלי שיקדים שהיה אברהם עובד א-לוהים או צדיק תמים... ומנהג הכתוב לאמר התהלך לפני ותשמע בקולי ואיטיבה עמך.

בפרשת **וירא** מופיעה שוב לשון ברכה הדומה בסגנונה לברכה שבפרשתנו: "ואברהם היו יהיה לילד ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ" (יח, יח). אמנם כאן יש זיקה בין הברכה לבין פועלו של אברהם. הברכה לה זוכה אברהם מבוססת על כך שהוא נוקט בדרך מוסרית ראויה ואף מנחיל אותה לבני ביתו: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט". נראה כי הכתוב מבאר לנו כאן מדוע נבחר אברהם מלכתחילה. הנימוק לבחירת ה' באברהם הוא הדרך המוסרית שאברהם הולך בה, דרך של "צדקה ומשפט". אולם למרות שעתה התבהר לנו שאברהם נבחר בשל מעשיו ודרכו המוסרית, הרי שמימוש הברכות מתעכב. כך למשל **ברכת הזרע** לה זכה אברהם (כגון: "ושמתי את זרעך כעפר הארץ" [יג, טז]), אינה מובנת מאליה; בתחילה נולד בן מהשפחה ולא משרה, וגם לאחר שנולד בן משרה אברהם מצטווה להעלותו לעולה. **ברכת הארץ** והישיבה בה (כגון: "לזרעך אתן את הארץ הזאת" [י"ב, ז]) – גם היא אינה מובנת מאליה; כך לדוגמה אברהם נאלץ לרדת מצרימה בעת רעב. מתי אם כן תמומש ברכת ה'? והרי עתה כבר ידוע שאברהם זכה בברכות בזכות מעשיו הטובים ואכן הוא ראוי להן!?

על תחילת מימוש הברכות אנו שומעים רק לאחר סיפור העקידה. שני הסיפורים העוקבים לסיפור העקידה הם לידת רבקה – שעתידה לממש יחד עם יצחק את ברכת הזרע, וקניית מערת המכפלה – שמתחילה את אחיזתו של אברהם בארץ. עמידתו של אברהם בנסיון העקידה מהווה אם כן תנאי למימוש ברכת ה' לה זכה בפרשתנו. הכתוב עצמו קושר בין ברכת ה' בפרשתנו לבין סיפור העקידה. גם בסיפור העקידה מצטווה אברהם: "**לך לך** אל ארץ המוריה" (כב, ב). ובסופו של אותו אירוע מכונן של עקידת יצחק שב הקב"ה ומבטיח לאברהם: "**כי ברך אברכך** והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים... וירש זרעך את שער אויביו. **והתברכו** בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי". (כב, טז-יח).

אברהם נבחר לראשונה בזכות דרכו המוסרית. אך לדרכו המוסרית היה צורך להוסיף נדבך נוסף של כפיפות לדבר ה', שבא לידי ביטוי דרמטי בסיפור העקידה: "עקב אשר שמעת בקלי". שני נדבכים אלו מאפשרים את כינונה של מערכת יחסים מלאה עם הקב"ה. עתה יכולה ברכת ה' לחול על אברהם וזרעו הנבחר.

ביום ראשון השבוע התקיימה מסיבת ראש-חודש מרחשוון בסימן חסד ותלמוד תורה. במסיבה סיפר זמיר פראווי על עבודתו בעמותת "לקט ישראל", הפועלת במגוון דרכים לסייע לעמותות התורמות לנזקקים: הכנת כריכים, איסוף אוכל מאולמות אירועים, וכן הצלת תוצרת חקלאית המיועדת להשמדה, והעברתה לנזקקים. זמיר הפתיע אותנו באתנחתא מוזיקלית, ויחד עם אוהד גייבל הם ניגנו ושרו. עוד במסיבה סופר על חבורת הלומדים גמרא בשבת. הדברים לפניכם:

החברותא פלנו – "איש אף רצהו יאמר חזק"

עם התארגנותו של המנין הראשון בשבת – בשנת תשל"ו, נוצר חלל זמן בין השעות 8:30 ל-11:15 בבוקר. מיכה רוזנטלר ז"ל הציע לבני גינזברג ולעבדכם הנאמן ללמוד גמרא בחברותא בשעה 10, שעה נינוחה לאחר קידוש וארוחת בוקר. נפגשנו בדרך כלל בביתם של מיכה ויונה. התחלנו במסכת ברכות שהסיום שלה התקיים בחורף תשל"ח, כאשר משפחתנו היתה בקשת שבגולן.

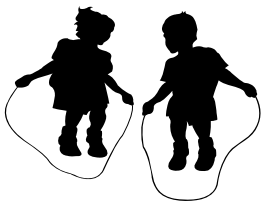
את מקומי תפס מוני נהיר. כשחזרנו מקשת הצטרפתי שוב לחבורה, ובשלב מסוים מוני פרש ונשארנו שוב בהרכב המקורי. אם אינני טועה הצטרף אלינו גם מנחם יניב לתקופה מסוימת. המשכנו ללמוד את סנהדרין, את הפרק האחרון במסכת יומא, שמיכה היה צריך ללמד אותה בבית-הספר, את מסכת הוריות שאותה אנו לומדים שוב בהרכב הנוכחי, ולאחר מכן את מסכת שבת. סיימנו מסכת זו לאחר אולימפיאדת 1988, ולציון המאמץ שהשקענו בלימוד המסכת, הכינה רותי תעודות הצטיינות למשתתפים במרוץ השליחים 157X4 דף ב"אולימפיאדה התורתית". הסיום נערך ברוב עם בסוכה הפנימית של חדר האוכל. בסיום זה השתתפו כבר יעקב גורן ודוד ג'קסון, לאחר שמיכה ז"ל ובני פרשו. אז חבר אלינו גם חיים אפשטיין, ומאז (מזה 22 שנה) אנחנו יחד באש ובמים – בקמא, במציעא ובבתרא. כך, למדנו את שלש הבבות, את מסכת מכות וכאמור התחלנו את מסכת הוריות שהיא מסכת לא פשוטה. אנו נפגשים בדרך כלל בביתם של חיים ויהודית, נהנים מאד מהלימוד ומאווירת החברותא המתבטאת גם במפגשים חברתיים ובסעודות שבת משותפות. ובכלל, בחברותא שלנו אנו מרגישים מאד את "דיבוק החברים".

נאחל לעצמנו להמשיך עוד שנים רבות ביחד, בהבנה ובידידות כמו עד כה. אנו ממליצים על המתכון הזה לחבורות חדשות. צריך רק להעיז – ונוכחים שזה לא כל כך קשה. יישר כח לכל העוסקים בלימוד, ולנשותינו המעודדות אותנו להמשיך וללמוד בכל שבת חרף העיסוקים הנוספים בשבתות: אורחים, נכדים ועוד. מי יתן ונוכל להמשיך בכך עוד שנים רבות.

אפי פלוין פסט הלאומים

מסיבות ראש-החודש מאורגנות ע"י ו. ותיקים, אבל קיימת הזמנה פתוחה לכל הציבור לבוא ולהשתתף! במסיבות אלו נחשפים בכל פעם פנים ופינות שאינם מוארים בדרך-כלל לכל הציבור, כדוגמת עמותת "לקט ישראל" ולומדי הגמרא, במסיבה שהתקיימה השבוע. כדאי להגיע!

דרכה רולמן.

”אחרי החגים יתחדש הכל, יתחדש וישלם ימי החג...”

עם החזרה לשגרה הברוכה אנו רוצים קצת לסכם ולעדכן, במה שהתרחש אצלנו בחודש האחרון. השנה התחילה אצלנו ב”בום” גדול. טרם הספקנו לסכם את החופש וכבר היה עלינו לקלוט צוותים חדשים וילדים חדשים. וכך, כשהכל מתערבב, נחתו לפתע החגים בכל עוזם.

בבית כולל יצאנו בערב חג הסוכות לשדות בטרקטור ועגלה (תודה לאיתן הימן ולפעלוליו). בשדות הילדים קיבלו משימה לאסוף דברים שונים מהטבע לפי סדר הא”ב. למשל: א- אדמה, ג- גזע ה- הדר, ק- קליפה, ר- רטוב וכו'. הילדים שוטטו בטבע, אספו מכל הבא ליד ולבסוף הכנו אנציקלוטבע. אתם מוזמנים לבוא ולראות.

בחוה”מ הייתה לנו פעילות בנושא האושפיזין. לכל אורח הייתה פעילות כלשהי הקשורה אליו. לדוגמא - אברהם אבינו ידוע בהכנסת אורחים, ולכן המשימה של כל קבוצה הייתה להכין לקבוצה שאחריה כדורי שוקולד ולימונענע.

כמובן שלכבוד שמחת תורה הכנו דגלים מושקעים, ואת איסרו- חג ניצלנו לקליעת שתי וערב של עלי הלולב.

ומה התרחש במפ”ל החודש? החודש שמנו דגש על היחס לחבר. הילדים שיתפו פעולה ונהנו מאוד מהפעילויות ועל כך שמחתנו רבה.

כמו כן בנינו סוכה לתפארת בשיתוף פעולה מקסים של כל הילדים, אשר גם הכינו קישוטים לסוכה שלנו **וגם לסוכה של בית שקמה** – כל הכבוד!!

בחוה”מ סוכות חילקנו את הפעילות לפי ארבעת המינים. הרעיון המרכזי היה המדרש המשווה את 4 המינים לחברה הישראלית. כל יום הוקדש לחלק אחר מארבעת המינים. ביום של ההדס, שיש לו רק ריח, הכנו ערכת הבדלה. ביום של הלולב, שיש לו רק טעם, הכנו מאכלים מתמרים וחוברת מתכונים. בפעילות המסכמת היו הילדים צריכים למצוא ברחבי הקיבוץ חלקים של פאזל, ולבסוף לענות על שאלה, שהתשובה הייתה בחלק קטן בפאזל שלא נמצא. בכך לימדנו אותם, שגם חלק קטן, שנראה שולי ונטול חשיבות (כמו הערבה נטולת הטעם והריח) הוא חלק חשוב ובלתי נפרד מהכלל, ובלעדיו לא נוכל להשלים את התמונה!

נהוג אצלנו כבר מספר שנים כי בערב הושענא רבה מתקיים לימוד משותף להורים וילדים. כל שנה אנו מתחבטים כיצד להגדיל תורה ולהאדירה – כיצד לגרום לקהל גדול של הורים וילדים להגיע. האם להמשיך במתכונת של לימוד משותף להורים וילדים (אותו קשה ומורכב לארגן), או לעבור לשיעורים כיתתיים (כפי שמתקיים בערב השני של ר”ה). בחרנו בלימוד משותף, אותו הנחה יצחק שלומי, ואשר עסק בנושא המים והגשם (תודה ליצחק ואפרת שלומי על הכנת דפי הלימוד). לשמחתנו הורים וילדים רבים פקדו את ספסלי בית הכנסת, והמולת הלימוד עלתה ממנו. אנו מקווים שנוהג זה יהפוך למסורת בקיבוצנו.

לסיכום הלימוד ניתנה לילדים משימה, לכתוב בפתק אישי את תפילת הגשם של כל אחד, וכך במה כל אחד היה רוצה להשתדל, ואולי מעשינו הטובים יעזרו לגשמי הברכה לרדת. הפתקים נאספו ובתום הפעילות הוקראו מספר דוגמאות. ברצוננו לשתף אתכם במספר תפילות אישיות והשתדלויות של ילדנו היקרים לשנה הקרובה:

• אני אשתדל...

להתנהג יפה,

להתנהג יפה לאבא ולאמא ולאנשים מבוגרים ולאחיות שלי.

לתת צדקה לעניים.

שבשבת אני אלמד ”מבראשית”.

לא לכעוס.

לכבד חברים.

לחסוך במים

השנה לא להתחצף.

ללכת לכל התפילות בשבת.

לעזור לחבר בכיתה.

• **תפילת הגשם שלי...**

ה', שלח גשם נעים על עמך ישראל...

בבקשה ה', תוריד גשמי ברכה..

שירדו גשמים מספקים ולא רבים מדי.

קודם אני אשיר שיר של גשם למשל: "בואו עננים, הבו גשם..". . הקב"ה, אני מבקשת שיהיה גשם כדי

שנוכל לשתות ולהתרחץ.

אני מבקש שירדו הרבה גשמים, שישקו את השדות והצמחים, שהכינרת תתמלא עד למעלה.

ה', אנא הורד גשם כדי: שהכינרת תתמלא שהזרעים שזרענו יגדלו ושנחיה.

ונסיים בתפילה מתוך סדר ההושענות:

"שערי שמים פתח ואוצרך הטוב לנו תפתח..."

חורף 2013, א' - ו'

איהו יהודי דתי?

- אלה שעל ראשם כיסוי

כיפה – או סתם כובע בלוי.

- ללבוש כיפה כולם רוצים,

השאלה היא - באיזה גודל בוחרים.

- דווקא חלק מאלה שבכיפות גדולות,

הם גם מומחים בקליעות.

- יש דתי בינוני ויש חילוני דתי,

אלה הולכים עם כיפתם על הצד הימני,

- אבל מי שבאמת דתי

לובש את כיפתו על הצד השמאלי.

- יש כיפה קטנה בצבע שחור

ויש גדולה שצצה מאחור.

- היה ילד שראה את סבו בתמונה על הקיר

לובש כיפה כגודל סיר:

- סבא אחר העדיף את התרבוש

ונכדו דווקא החליט כיפה בגודל גרוש.

- כמובן שיש גם סרוגות

ויש שלובשים אותן הפוכות.

- בל נשכח את המגבעות

הן גדולות קטנות ועגולות – ואפילו שטוחות

אך אלו נראות כמחבתות.

- מה יש לומר,

כולם רוצים להיות דתיים

ושמים על ראשם כיסויים שונים ומשונים.

פיפקה.

מהנצפה מוצאת הביקורת

בשורות הבאות אפרט בפניכם את מצב הביקורת בסעד עם פרוש השנה החדשה. רון, המבקר שבחרנו, קיים סבב שיחות עם ראשי המגזרים בסעד מייד לאחר אישור המינוי באסיפה. עם תום סבב השיחות, המליץ, על סמך ניסיונו ממקומות אחרים, על מספר נושאים לביקורת. במהלך תקופה זו הגיעו אלינו שלוש פניות מחברות בקיבוץ שהציעו נושאים לביקורת. הנושאים שהוצעו הם נושא הפנסיה, נושא הכספים המגיעים לצעירי הקיבוץ בעת עזיבה ולימודים, ובקשה לדיון על הנוהל להארכת קדנציה של מנהל הקהילה והפעלתו.

הועדה קיימה שתי ישיבות אחרי בחירתו של רון. בישיבה ראשונה (27.06) נידונו הצעות לביקורת, בהן הצעות של חברי הועדה, הפניות לעיל, והמלצות המבקר מניסיונו. בשנייה (26.08), שהתקיימה לאחר שהתקבלה הצעה מפורטת לביקורת, נידונה ההצעה ואושרה. במהלך תקופה זו קיים המבקר סדרת פגישות עם האחראים על התחומים שהוצעו לביקורת על מנת לבדוק עימם את הנושא בצורה ראשונית. הועדה בחרה להתמקד בשני נושאים גדולים ומשמעותיים בשנה הנוכחית:

בדיקת גופי הניהול בסעד:

גופי הניהול במגזר העסקי: ההנהלה הכלכלית, הנהלות : חממה, גדי"ש, ועדה כספית, צוות שכונה.
גופי הניהול בקהילה: אסיפה, מועצה, מזכירות, הנהלת קהילה, הנהלת מש"א, הנהלת ענף המזון, הנהלת הגיל הרך, הנהלת חינוך, הנהלת בריאות ורווחה, ועדת קליטה, ועדת תרבות, ועדת ותיקים, ועדת רכב, ועדת פנסיה, צוות חומש, ועדת דת.

נושאי הביקורת:

1. הגדרת תפקיד, אחריות וסמכות.
2. תקנון, נהלים, החלטות.
3. כוח אדם - הרכב וכתבי מינוי.
4. תחומי הטיפול והאחריות.
5. תהליך קבלת החלטות והמעקב אחר ביצוען.
6. רישום פרוטוקולים ותיעודם.
7. תקציב - תכנון, ביצוע, מעקב ובקרה.
8. משך הקדנציה.
9. טיפול בפניות חברים וגורמים חיצוניים.
10. המוסד / גורם בפניו ניתן לערער על החלטות גופי הניהול.
11. טיפול המוסדות בפניות של חברים וערעורים.
12. ייצוג החברים בפני גורמים חיצוניים.
13. בקרה וביקורת המופעלים על ידי גופי הניהול הבכירים על התנהלות הענפים הכפופים.
14. סיוע של גורמים חיצוניים בתפקוד גופי הניהול.
15. קביעת מדיניות וקריטריונים לעבודה.
16. הכנת החומר לקראת הדיונים.
17. מועדי התכנסות - קביעת סדר יום, ניהול ישיבות.
18. דוחות כספיים והשימוש בהם.

19. קשרי עבודה בין גופי הניהול.
20. שמירה על האינטרסים של הקיבוץ.
21. דיווח, שקיפות ופרסום לחברים על פעילות גופי הניהול.
22. קריטריונים להערכת הביצועים של גופי הניהול.
23. הידע שיש לחברים על גופי הניהול (תפקיד, סמכות, אופן הפניה, אחראי על הפעילות, נושאים ותחומי הטיפול
24. איוש תפקידים על ידי אותם חברים במספר גופים.

בדיקת יישום מודל השינוי

בנושא זה ייבחנו כל הנושאים עליהם החלטנו במודל השינוי, האם ההחלטות שקבלנו אכן מיושמות כפי שהחלטנו עליהן. הנושאים במודל שלנו כפי שמפרטת חוברת השינוי:
ביטחון סוציאלי: פנסייה וערבות הדדית, התפרנסות, מערך שירותי הקהילה, שיוך נכסים, ההערכות המנהלתית ליישום מודל השינוי.
בכל אחד מהסעיפים לעיל קיים פירוט האמור להיבדק בביקורת.
הנושאים בתוכנית זו נותנים, לדעת הועדה, מענה גם לשלושת הנושאים לגביהם פנו אלינו החברות.
חברים וחברות המעוניינים לפנות אלי מוזמנים לעשות זאת במייל: sarahevron@gmail.com
בברכת שנה טובה, בה נזכה ליישם בצורה טובה ומושכלת את החלטותינו.

שרה צברון וחברי ועדת הביקורת

קטעים מתוך אצרת חודש חנוון ביה"ס דצ"ת

בשעה טובה הגענו ל"אחרי החגים", התחלנו לקרוא את חומש בראשית, ואנחנו נכנסים לתקופה רצופה, בע"ה, של לימודים ועשייה חינוכית.

תקנון ביה"ס – קיימנו פגישה ראשונה עם נציגי ההורים מהישובים השונים בנושא התקנון, הישיבה היתה פוריה מאוד, ועלו נושאים שונים וחשובים. בקרוב נקיים בע"ה פגישה נוספת, והכל במגמה לקדם את נושא התקנון, ולהפעילו באופן מלא לטובת כל הצדדים.

תזמורת ביה"ס – בהמשך ל"בי"ס מנגן" המתקיים בכיתות ג' – ד', אנחנו מעוניינים להפעיל השנה תזמורת בית ספרית, לתלמידים מכתות ה' – ט' שמנגנים, ומעוניינים להיות שותפים פעילים וקבועים בהרכב המוזיקלי שלנו. התזמורת תיפגש בימי רביעי אחרי הלימודים (מ13: 30 עד 15: 00 בערך) בביה"ס, ותעבוד עם המורה ויקטור...

* **בניית בית הספר החדש הממוגן הולכת ומתקדמת** ... אנחנו מקווים שגם הפיתוח סביב הבניינים יתחיל להתקדם, ושאכן נזכה להיכנס בשנת הלימודים הבאה לביה"ס החדש. הורים שיהיו מעוניינים להנציח קרוב משפחה בתרומה לאולם התפילה של תלמידי החטיבה, או למשהו אחר בביה"ס החדש, מוזמנים לפנות אלינו.

* **שיפוץ אולם הספורט** – בע"ה יתחילו בשבוע הקרוב סוף סוף בשיפוץ אולם הספורט ואיוורורו. הדבר יכביד עלינו בשיעורי הספורט, אך אנו מקווים שזה ייגמר מהר, ושנהיה מרוצים מהמוצר הסופי.

שבת שלום, חורף טוב וגשום, וכל טוב!

יחזקאל אבנר, מנהל ביה"ס דצ"ת.

הפינה הירוקה

הפעם - פינה שכולה פירגון!!

האם גם אתם עומדים נדהמים אל מול ארון התרופות שלכם אחת לשנה, תוהים איך התמלא כל-כך ומה אפשר לעשות עם חפיסות הכדורים ובקבוקוני התרופות שהצטברו בו?
אל יאוש! הפתרון- כבר כאן:

לתרופות שפג תוקפן- ניתן להביא את התרופות לסניף מכבי בנתיבות, לקופסא העומדת מול הכניסה. משם הם ילקחו להטמנה בטוחה בתוך בורות מרופדים המונעים את חילחולם של החומרים הרעילים הללו אל תוך האדמה ואל מי התהום.

במידה והתרופות עוד בטוחות לשימוש- אבל לכם אין מה לעשות עם ארבעת הכדורים האחרונים בחפיסה או עם הבקבוק האחרון של האנטיביוטיקה ששכחנו לפתוח בדלקת הגרון האחרונה של הילדים...
"חברים לרפואה" היא התשובה. זוהי אגודה הפועלת בדרכים שונות לרווחת חולים ואחת ממפעליה המבורכים הוא מעין גמ"ח תרופות המחולקות לנזקקים חינם אין כסף. כך אנו עוזרים למי שזקוק לעזרה, מפנים מקום בארון האמבטיה וחוסכים נזק מן הסביבה ומעצמנו. כדאי לקחת קופסת נעליים ריקה, להתאגד יחד כמה משפחות ולשלוח. (כמה קל לחסוך ולשמור על הסביבה).

הכתובת למשלוח היא: חברים לרפואה

שמואל הנביא 4 בני- ברק

ת.ד. 6782 רמת גן, 52167 לבריאות!

ומעניין לעניין- צל"ש מגיע לחברת כתר ששלחה משאית לפנות את פסולת הפלסטיק המיועדת למיחזור מן המחסן ליד הרפת. בזמנו פרסמה החברה כי ניתן להביא למפעל בכרמיאל פסולת פלסטיק למיחזור. במקרה שלנו הם הסכימו לאוספו מכאן!

וצל"ש מקומי גדול וותיק מגיע לשני האספנים הדואגים לארגזי המיחזור הקטנים שליד הפחים: **פיפקה ואורי רוזנמן** דואגים כבר שנים לפנות את הבקבוקים, הקופסאות והארגזים- כל פסולת למקום מנוחתה האחרון (לפני איסוף ומיחזור, כמובן). עכשיו, כולנו יודעים למי תודה, למי ברכה! תודה ויישר כוח.
וכמו שאומרים הגששים: חיסכו ואימצו!

רונ'ת בר"ט.

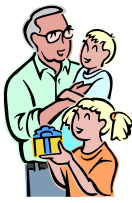
אסיפת חברים

ביום שני הקרוב י" בחשוון תשע"א, 18.10.10 תתקיים אסיפת חברים, בשעה 20:45 בחדר האוכל. על סדר היום:

1. קבלת גרעין "צבר"
2. נוהל נידודת "קלנועיות" כחלק מחוברת "סעד בסעד"
3. צוותי עבודה "סעד בסעד"
4. אישור פרטי התוכנית לפתיחת חשבונות בנק לחברים.

נשמח לכמה שיותר משתתפים.

נין ונכד - חלק ד' ו...אחרון (אמחינתי)

אתחיל באזהרה: מי שהנושא הלשוני אינו בוער בעצמותיו, מוטב שידפדף לדפים הבאים – או לדפים הקודמים, אם הוא קורא מן הסוף להתחלה, כמוני...

אמשיך בהתנצלות כפולה: א' – שאני ממשיך להטריד את הקוראים בענין שאינו בראש סדר העדיפויות שלנו. ו-ב' – שבפעם הקודמת, בניגוד לכל נוהג ונוהל, כתבתי את מה שכתבתי מבלי לבדוק מה כבר נכתב על הנושא בעבר. הרי ידוע הדימוי המפורסם, שאמנם אנו כנסיים – אבל בעמדנו על כתפיהם של הענקים שקדמונו, אנו רואים למרחוק. בצורה שבה נהגתי, נשארתי בננסותי...

ועכשיו לעצם העניין: במילון אבן שושן, מהדורת 1961, מצויה המילה **נכדן** והגדרתה היא: בן אח, או בן אחות. הדוגמא שהוא מביא: לוט היה נכדנו של אברהם. לעומת זה, במילון ספיר, החדש יחסית, המילה נכדן מוגדרת כך: אדם ביחס לאחי סבו (הסבר שלי: הנכדים של אחי הם נכדנים שלי).

על כן הלכתי אל ספרו של הבלשן והמדקדק יצחק אבינרי – "יד הלשון", שמצאתי בחנות הזכורה לטוב של ספרים משומשים ישנים בכפר עזה. בספר זה כינס אבינרי אלפי רשימות שכתב במשך עשרות שנים בעיתונים שונים, מסודרים ע"פ א"ב של הנושא (שני ספריו הידועים יותר הם – "היכל רש"י", שלושה כרכים עבי כרס על רש"י הלשוני. ו"היכל המשקלות" – המקיף את כל משקלי השמות בעברית).

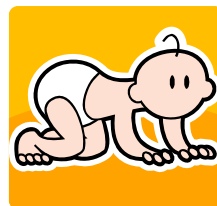
בשנת תרצ"ג הוא כותב בעיתון "דבר" על נין ונכד: בן אח, או בן אחות. הוא ממשיך ומספר, שבעת ביקורה בארץ של בת אחיו של הלורד בלפור, נחלקו העיתונים בכינויה: חלקם כינוה בת אחיו, חלקם דודנה של בלפור – במקום לקרוא כראוי "נינתו" של בלפור...

בשנת תש"ח הוא כותב (המקור המצוטט הוא פני"ה תמוז תש"ח, שערתי שראשי התיבות הן אולי פינת הלשון...) אחיין ונכדן לא נקלטו... הקרן הקיימת שאלה את ועד הלשון על כך ("לשונו" משנת תש"ג) ובצדק דחה ועד הלשון את ה"אחיין". ועד הלשון הציע "נכדן" (לבן אח), אך כמה שנים עברו מאז ועדיין לא ראיתי ולא שמעתי נכדן או נכדנית... לפי דעתי (אל נא תטעו, אלה דבריו של אבינרי...) אין טוב מלהשתמש בשם נין לענין בן אח. מסקנתו היא שנין במשמעות בן הנכד, השגור בעברית המדוברת – טעות גמורה! שיבוש זה גרר עבירה אחרת: הזניחו את השילש, שהוא בן הנכד – על פי הפסוק: "על בנים ועל בני בנים, על שלשים ועל רבעים".

עד כאן דבריו של אבינרי – ואני לתומי סברתי שאני מחדש מילה חדשה: **נכדן**...

חנן אולן.

לנורית ואלי קראוס
לשפרה ניר
ולכל המשפחה
מזל-טוב וברכות
לנישואי רותם עב"ל יערה

לשרה ואפרים גולן
ללאה ומשה גולן
לאודרי ואייבור ריידר
ולכל המשפחה
מזל טוב מקרב לב
להולדת הנכד-הנין
בן לגלעד ולירז גולן